

Commune de MOLENBEEK-SAINT-JEAN
Gemeente SINT-JANS-MOLENBEEK
Rue du Comte de Flandre 20 / Graaf van Vlaanderenstraat 20
Bruxelles 1080 Brussel

CONSEIL CONSULTATIF COMMUNAL DES AÎNÉS DE MOLENBEEK-SAINT-JEAN
GEMEENTELIJKE ADVIESRAAD VOOR SENIOREN VAN SINT-JANS-MOLENBEEK

“De senioren nemen het woord...”

MEMORANDUM

van de GEMEENTELIJKE ADVIESRAAD voor SENIOREN van Molenbeek
met het oog op de Gemeenteraadsverkiezingen van 2024

EEN REFERENTIE-INSTRUMENT

voor een “leefijdsvriendelijk” gemeentelijk beleid

Voorwoord

Reeds begin 2024 was de GEMEENTELIJKE ADVIESRAAD VAN SENIOREN van Molenbeek (GARS) van plan zijn leden te ondervragen over een twintigtal kwesties die op hun persoonlijk en sociaal leven invloed hadden en hen te vragen deze te rangschikken in volgorde van prioriteit. En later de prioriteiten die daaruit voortvloeien, op te nemen in een politieke MEMORANDUM.

Het doel is om dit Memorandum aan de lokale autoriteiten voor te leggen als een bron van inspiratie en referentie voor hun politieke programma' voor de Gemeenteraadsverkiezingen. Ongeveer 80 leden hebben op de enquête gereageerd en sommigen waren ook akkoord om tijdens een "workshop" mee te werken aan het opstellen van het MEMORANDUM.

Bij analyse bleken alle geïdentificeerde prioriteiten goed aan te sluiten bij het Programma "LEEFTIJDVRIENDELIJKE STAD" dat in 2010 door de WHO werd gepromoot. Het doel daarvan is de stedelijke autoriteiten aan te moedigen om rekening te houden met de uitdagingen die een vergrijzende bevolking met zich meebrengt en om de plaatselijke terreinwerkers er nauw bij te betrekken.

Het is dus als woordvoerder en steunpunt voor ouderen dat de GARS de Gemeente Molenbeek wil aanmoedigen om zich aan te sluiten bij dit netwerk in Brussel.

Hiervoor zijn echter een aantal voorwaarden:

- Een schepen met prioritaire verantwoordelijkheid voor senioren
- Een erkende "senior ruimte"
- Een bemiddelingsdienst om de verwachtingen en behoeften van senioren te coördineren en door te geven aan de verschillende gemeenteraadsleden en gemeentelijke instanties die verantwoordelijk zijn voor het vervullen van hun behoeften.
- Officiële communicatiemiddelen om alle nuttige informatie te verspreiden onder senioren en ook om bekendheid te geven aan projecten en verwezenlijkingen van senioren via de pers en de media van de gemeente.
- Vastberadenheid om 'AGISME' te bestrijden op elk niveau van actie en intentie.

We hebben hieronder de **5 PRIORITEITEN** opgesomd die bovenaan de enquête naar voren kwamen als de hoofdlijnen van ons MEMORANDUM.

Het is echter belangrijk om te benadrukken dat de antwoorden en zelfs de uitdagingen die deze prioriteiten zullen meebrengen niet het resultaat mogen zijn van de initiatieven van de Gemeente alleen, noch mogen ze alleen haar inspanningen betreffen of alleen op haar middelen wegen. In de eerste plaats heeft ze de mogelijkheid om ervoor te zorgen dat de bestaande regionale en federale voorzieningen op lokaal niveau worden verankerd, naast haar rechtstreekse bevoegdheden op deze gebieden. De verwachte resultaten kunnen ook voortkomen uit samenwerkingen, partnerschappen en overeenkomsten die moeten worden gezocht met alle belangrijke initiatiefnemers op het terrein: officiële en associatieve.

Wat betreft de **INNOVATIES** die deze zelfde prioriteiten kunnen vereisen, verwijzen we naar de actieplannen van de Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie in verband met "vergrijzingsthema's" - financieringsfondsen, - partnerschap en netwerking met nabije Gemeenten, - sponsoring, - vrijwilligerswerk, - publicitaire winsten, enz.

De 5 PRIORITEITEN

BURGERSCHAP

Een volwaardig BURGER blijven binnen de gemeenschap is de basisvereiste van de senioren en vergt ten minstens de volgende garanties en maatregelen:

- Zorgen voor een zo ruime mogelijke **toegang** tot alle administratieve en gemeenschapdiensten van de Gemeente. Via een **gepersonaliseerd**, tweetalig **onthaal** ter plaatse (**loketten**).
- Zonder extra kosten een **papieren versie** van alle officiële formulieren blijven verzekeren.
- De **ontwikkeling van digitale openbare ruimten** bevorderen om ouderen te helpen zich aan te passen aan de digitale omgeving in alle aspecten van hun persoonlijk, administratief en relationeel leven.
- Sociaal-culturele inclusie zal ook worden bevorderd door de ontwikkeling **van intergenerationele activiteiten** en het creëren en beheren van open ruimtes om sociale contacten te stimuleren.

De Gemeente wordt opgeroepen om, op eigen initiatief of op initiatief van het OCMW, meer maatregelen te nemen om **het social isolement van senioren tegen te gaan** en om verenigingen die op dat vlak actief zijn te ondersteunen.

LEEFOMGEVING

Senioren verwachten dat de Gemeente maatregelen neemt en verbeteringen aanbrengt die hun leefomgeving respecteren en verbeteren:

- **In termen van een duurzaam milieu en klimaat** : de uitvoering van een “Klimaat” Plan goed aangepast aan de lokale realiteit.
- **Op het gebied van openbare netheid, preventie en hygiëne**, : de toepassing van strenge maatregelen om onbeschaafdheid te bestrijden en meer actie vanwege de preventieambtenaren op dit gebied.
- Bewoners moeten worden aangemoedigd om zelf verantwoordelijkheid te nemen en rechtstreeks betrokken te worden bij buurtcomités om hun omgeving schoon te houden.

Met het oog op het bevorderen van **het welzijn van de gemeenschap**, met name ouderen, is het dringend noodzakelijk om te voorzien in de nodige stedelijke voorzieningen: bankjes, waterpunten, openbare toiletten, vuilnisbakken en containers. En om groene ruimten, natuurgebieden en rustplaatsen te ontwikkelen.

Op socio-economisch plan moet er worden gezorgd voor een **evenwichtige verdeling** van de diensten en handels in het centrum van de Gemeente en in de verschillende wijken, en voor de vestiging van **buurtwinkels**.

GEZONDHEID en PREVENTIE

Hoewel de programma's en de financiering niet rechtstreeks onder de bevoegdheid van de Gemeente vallen, kan zij wel een rol spelen bij het aanmoedigen en stimuleren van acties op de volgende gebieden:

- **Gegarandeerde toegang tot lokale gezondheidszorg en preventieve zorg**, gezien de verzadiging van dokterspraktijken en de geleidelijke afname van huisbezoeken.
- **De introductie van “shuttles” en andere sociale vervoerssystemen** met flexibele dienstregelingen en multifunctioneel gebruik, om de toegang tot gezondheidszorg, preventie en sociale contacten voor ouderen met beperkte mobiliteit te vergemakkelijken.
- **Geïntegreerde zorgnetwerken ontwikkelen**
- **Het ondersteunen van zorg- en huishulpdiensten**, die zelf overbelast zijn en te weinig personeel hebben om goed te kunnen functioneren.
- En ook maatregelen ter ondersteuning van mantelzorgers die thuis voor hun ouderen zorgen.
- **GEZONDHEIDSOPVOEDING**, waarvan de maatregelen en voorzieningen het onderwerp moeten zijn van regelmatige INFORMATIE via de communicatiekanalen van de Gemeente. Inclusief de promotie van **SENIOR-SPORT**.

Op het gebied van **mentale gezondheid** is er een dringende noodzaak:

- in de strijd tegen isolement en met het oog op het opzetten van flexibele alternatieven die ter plaatse kunnen worden gepromoot, gezien de verzadiging van opvangstructuren en ziekenhuisdiensten.
- De publieke sector en de vrijwilligerssector moeten betrokken worden en samenwerken om dit te bereiken.

HUISVESTING

VEILIGHEID in HUIS staat bovenaan de lijst van de wensen van senioren.

We onderschrijven de eisen van de diensten betrokken bij hulp bij huisvesting:

- het oprichten van een **ADVIESBUREAU** voor normaanpassingen en woningverbeteringen, en een **alles-in-één energiedienst** om regionale steun voor de isolatie van gebouwen te promoten.
- het aantal **sociale woningen** te verhogen die toegankelijk en aanpasbaar zijn voor senioren, en de mogelijkheden voor **hulp bij herhuisvesting en renovatie**.
- Materiële hulp zou ook worden vergemakkelijkt door gebruik te maken van het **klusjeswerk** dat meestal door het verenigingsnetwerk wordt georganiseerd.
- De **huurkosten** onder controle houden
- Om in eigen woning blijven te wonen, is het vaak noodzakelijk **om een beroep te doen op huishulp**.

De Gemeente moet er dus voor zorgen dat deze diensten zich ontwikkelen via het OCMW en de activiteiten van andere diensten op dit gebied ondersteunen.

Alternatieven voor geïsoleerd wonen (of zelfs voor institutionele plaatsing) moeten worden bestudeerd, ontwikkeld en gepromoot, zoals dagcentra, gedeelde en intergenerationele huisvesting .

Op het gebied van **VEILIGHEID** steunen we de unanieme oproep tot **actie** en vragen we ook om concrete maatregelen op het gebied van **veiligheid, telemonitoring en politietoezicht**.

De rol van preventieambtenaren moet worden versterkt om buurten veiliger te maken, en bewoners kunnen ook worden opgeroepen om deel te nemen aan **burgerwaakzaamheid**.

MOBILITEIT

De Gemeente zal zorgen voor de mobiliteit en veiligheid van senioren.

1) De senioren als voetgangers

- **Het dient hen het gemakkelijker te maken zich te verplaatsen op voetpaden en wegen:** wat betreft toegankelijkheid, breedte, bewegwijzering, verkeerslichten die het tempo van senioren respecteren, enz.
- **Gelijkvloerse toegang tot openbare ruimten**
- **Het toepassen van conforme en strenge regels** m.b.t. ruimte op trottoirs, scootmobiel- en fietsroutes, rijden en parkeren.
- Door een reeks **flexibele, multifunctionele pendeldiensten** te ontwikkelen om het ouderen met beperkte mobiliteit gemakkelijker te maken met het oog op hun nodige verplaatsingen om gezondheids – en sociale redenen.
- Door veilige **begeleiding door preventieambtenaren** te voorzien op punten waar routes en verkeer moeilijk of druk zijn.

2) De senioren als GEBRUIKER van het openbaar vervoer:

Steeds meer mensen klagen over verschillende problemen, zoals het betreden van metrostations en de werking van liften en roltrappen, de toegankelijkheid van bussen en trams, de drukte op de perrons, de platforms en in de gangen, het comfort en de stabiliteit van de voertuigen en de toegang tot zitplaatsen. Deze problemen treffen vooral senioren.

Geconfronteerd met de risico's van een verslechtering van het plaatselijk openbaar vervoer, is het aan de Gemeente om de MIVB en De LIJN te ondervragen en te waarschuwen, met het oog op overleg en eventuele herstelmaatregelen.

De sociale samenhang in het openbaar vervoer zou ook gestimuleerd kunnen worden via sensibiliseringsprogramma's voorgelegd aan scholen, jeugdbewegingen en binnen het gemeenschapsnetwerk.
